

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň Mgr. Blanky Fauré a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **B. D.**, nar. X
sídlem R., D.
zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem,
se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha 4

žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2015, č. j. 55005-2/2015-900000-304.7

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo pro opožděnost zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu pro hl. m Prahu (dále též „prvostupňový orgán“) ze dne 19. 6. 2015, č. j. 88301-2/2015-510000-12. Tímto rozhodnutím prvostupňový orgán, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 6 a 8 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 40 odst. 8 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních

komunikacích“), a ustanovení § 55 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), postupem v souladu s ustanovením § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl tak, že žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku způsobem uvedeným v ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, neboť zaviněným jednáním z nedbalosti vědomé užil dne 11. 4. 2015 v cca 10:30 hod. motorové vozidlo tovární značky Jaguar, RZ X na dálnici D8 na 3. km ve směru jízdy na Prahu v systému časového zpoplatnění, aniž by byl uhrazen časový poplatek. Za spáchání shora uvedeného přestupku žalobci podle ustanovení § 42a odst. 7 písm. d) zákona o pozemních komunikacích uložil pokutu ve výši 5000 Kč a současně v souladu s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb.

2. *V prvním žalobním bodu* žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Uvádí, že je sice pravdou, že došlo k postoupení řízení Celním úřadem pro Středočeský kraj na Celní úřad pro hl. m. Prahu, čehož si žalobce nepovšiml. Uznává, že obecně je vždy nutné podávat odvolání k správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, má však za to, že měl právo legitimně očekávat vydání rozhodnutí správním orgánem, který řízení zahájil, předvolal žalobce k ústnímu jednání a jako jediný prováděl dokazování.
3. *V druhém žalobním bodu* namítá nicotnost rozhodnutí prvostupňového orgánu, neboť prvostupňový orgán neměl právo ve věci činit úkony vzhledem k tomu, že řízení mu nebylo řádně postoupeno. Má za to, že postoupení věci musí být vždy provedeno usnesením, které se oznamuje účastníkům řízení tak, aby proti tomuto rozhodnutí mohli podat odvolání, jakož i proto, aby byli srozuměni s tím, že řízení bude dále vedeno odlišným správním orgánem.
4. *Ve třetím žalobním bodu* uvádí, že odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podal včas. Upřesňuje, že je dne 4. 7. 2015 učinil k Celnímu úřadu pro Středočeský kraj, kterým bylo postoupeno dne 7. 7. 2015 Celnímu úřadu pro hl. m. Prahu. Podání neobsahovalo elektronický podpis. Dne 9. 7. 2015, tedy pátý den po podání nepodepsaného odvolání, žalobce podání potvrdil Celnímu úřadu pro Středočeský kraj, který je až 14. 7. 2015 postoupil Celnímu úřadu pro hl. m. Prahu. Žalobce má za to, že Celní úřad pro Středočeský kraj toto podání nepodstoupil místně příslušnému správnímu orgánu bezodkladně, tak jak mu stanoví správní řád. Domnívá se, že Celní úřad pro Středočeský kraj takto postupoval úmyslně, neboť obvykle zpracovává podání nejpozději do následujícího pracovního dne.
5. *Ve čtvrtém žalobním bodu* namítá, že již samotné podání ze dne 4. 7. 2015 bylo opatřeno elektronickým podpisem, což dovozuje z toho, že mu bylo Celním úřadem pro Středočeský kraj zasláno „sdělení o postoupení“ a byl vyzván k odstranění vad podání, což by se nestalo, kdyby se nejednalo o řádné podání. Má za to, že Celní úřad pro Středočeský kraj v rozporu s vyhláškou o podrobnostech výkonu spisové služby k podání nepřipojil příslušnou průvodku o přijetí elektronického podání, v které by byla přítomnost elektronického podpisu konstatována.
6. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a zasláný správní spis. Z argumentace žalobce obsažené v žalobě dovozuje jeho přiznání, že odvolání nezaslal místně příslušnému celnímu úřadu a deklaraci znalosti procesního postupu, když uvádí: " *Žalobce uznává, že obecně je vždy nutné podávat ve lhůtě dle správního řádu odvolání k orgánu, který odvoláním napadené rozhodnutí vydal.*". Obecně je žalovanému známo, že zástupce žalobce vystupuje jako

zástupce v typově obdobných případech velmi často, a je bezpochyby osobou znalou správního procesu, který prakticky využívá zejména zasíláním odvolání a jejich doplnění na samé hranici zákonných lhůt. Z tohoto důvodu považuje tvrzení žalobce o tom, že si nepovšiml, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno Celním úřadem pro hl. m. Prahu za účelové a absurdní. Nad to ze záhlaví, výroku, odůvodnění i poučení prvoinstančního rozhodnutí je zřejmé, jakým správním orgánem bylo vydáno.

7. K námitce žalobce ohledně porušení jeho legitimního očekávání, že rozhodnutí bude vydáno správním orgánem, který řízení zahájil a vedl dokazování, žalovaný odkázal na ustanovení § 42 a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovení § 40 odst. 9 citovaného zákona, z kterého vyplývá věcná příslušnost celních úřadů ve věci žalobcem spáchaného přestupku. Vzhledem k tomu, že přestupek žalobce byl zjištěn a oznámení o něm bylo sepsáno na 3. km dálnice D8 ve směru na Prahu, byl spáchán v obvodu Celního úřadu pro hl. m. Prahu. Skutečnost, že Celní úřad pro Středočeský kraj zahájil řízení a vedl dokazování, avšak meritorní rozhodnutí vydal již věcně a místně příslušný celní úřad, nemohla nijak zasáhnout do veřejných subjektivních práv žalobce. Žalobcův přestupek bylo možno považovat za projednaný až po vydání prvostupňového rozhodnutí. Zahájení řízení či provedení ústního jednání podmínky projednání přestupku nesplňují. Tvrzené legitimní očekávání žalobce muselo být definitivně ukončeno okamžikem doručení prvoinstančního rozhodnutí, z kterého je naprosto zřejmé, který správní orgán ve věci rozhodl. Nicotnost rozhodnutí by ve smyslu ustanovení § 77 správního řádu byla založena pouze tehdy, pokud by k jeho vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný.
8. K ustanovení § 12 správního řádu žalobce uvedl, že první věta tohoto ustanovení neupravuje situaci, kdy dochází k postoupení správního řízení zahájeného ex offio mezi správními orgány, ale jen na správní řízení, které je zahájeno podáním od oznamovatele (podavatele). Zbývá část tohoto ustanovení řeší postoupení mezi správními orgány usnesením, které se jen poznamenává do spisu. Podle ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu se mimo jiné nelze odvolat proti usnesení, které se pouze poznamenává do spisu; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu. Vzhledem k tomu, že účelem těchto procesních ustanovení je pouze upravit vedení řízení, ani případné nedodržení formy oznámení (namísto usnesení půjde o přípis), nemůže mít žádné následky na materiální zákonnost výsledného meritorního rozhodnutí.
9. K samotnému podání odvolání žalobcem žalovaný uvedl, že ve smyslu § 12 věty první správního řádu Celnímu úřadu pro Středočeský kraj vznikla povinnost postoupit odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí až dne 9. 7. 2015, tedy v okamžiku, kdy se v jeho dispoziční sféře poprvé zformovalo řádné a perfektní podání odvolatele. Postoupení i neformálního podání ze dne 4. 7. 2015 bylo nadstandardním postupem, stejně tak jako zaslání informace žalobci ze dne 7. 7. 2015. Informační povinnost dle ustanovení § 76 odst. 3 správního řádu byla splněna. Procesní pasivitu zástupce žalobce, který si tuto informaci o postoupení vyzvedl z datové schránky až po uplynutí odvolací lhůty, nelze přičítat k tíži žalovaného. K postupu Celního úřadu pro Středočeský kraj, který postoupil řádné odvolání ze dne 9. 7. 2015 místně příslušnému Celnímu úřadu pro hl. m. Prahu přípisem, uvádí, že nedodržení formy usnesení nemá žádný hmotněprávní dopad do sféry žalobce a nemohlo vést k nezákonnosti předchozího prvoinstančního rozhodnutí ani napadeného rozhodnutí, neboť to není forma postoupení, která by činila odvolání žalobce opožděným.

10. K žalobní výtce, že postup Celního úřadu pro Středočeský kraj ohledně postoupení podání žalobce ze dne 9. 7. 2015 nebyl bezodkladný, žalovaný konstatoval, že žalobce podal odvolání adresované místně nepřislušnému orgánu nepodepsanou emailovou zprávou v sobotu dne 4. 7. 2015 v 15:00 hod. Celní úřad pro Středočeský kraj odvolání postoupil prvostupňovému orgánu prostřednictvím vnitřního komunikačního systému v úterý dne 7. 7. 2015 v 12:52 hod. K postoupení podání tedy došlo druhý den po jeho doručení. Potvrzení tohoto podání učinil žalobce prostřednictvím emailové zprávy podepsané elektronickým podpisem Celnímu úřadu pro Středočeský kraj ve čtvrtek dne 9. 7. 2015 v 15:00 hod. Podatelna Celního úřadu pro Středočeský kraj je otevřena denně v úředních v hodinách, které ve čtvrtek dne 9. 7. 2015 skončily v 15:00 hod. Dodává, že by tato skutečnost byla bez významu, v případě posouzení včasnosti podání učiněného vůči místně a věcně příslušnému správnímu orgánu. Celní úřad pro Středočeský kraj podání postoupil prvostupňovému orgánu prostřednictvím vnitřního komunikačního systému v úterý dne 14. 7. 2015 v 13:26 hod. K postoupení tedy došlo třetí pracovní den od jeho doručení. Z výše uvedeného je zřejmé, že místně nepřislušný úřad postupoval v rámci svých reálných technických a personálních možností, zákonem stanovená premisa bezodkladnosti byla naplněna. Připomíná, že podání odvolání bylo v dispoziční sféře žalobce, pokud však při jeho podání pochybí a včasnost podání se stane závislou na jeho předání mezi dotčenými správními orgány, nelze tuto skutečnost přičítat žalovanému.
11. Dále konstatuje, že tvrzení žalobce ohledně elektronického podpisu jeho zástupce na podání ze dne 4. 7. 2015 je v rozporu s jiným žalobním tvrzením žalobce, v kterém výslovně uvedl, že podání podpis neobsahuje, správním spisem a dalším jednáním žalobce spočívajícím v zaslání podání stejného obsahu, které je již elektronickým podpisem opatřeno. Připomíná, že potvrzení o doručení písemnosti zasláné zástupci žalobce obsahovalo náležitosti dle podle ustanovení § 4 odst. 8 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů.
12. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
13. Ve věci soud nařídil k žádosti žalobce jednání, ke kterému se žalobce bez omluvy nedostavil a žalovaný, který se dostavil, setrval na svém stanovisku. V samotné žalobě žalobce nespecifikoval důkazní návrhy, kterými zamýšlel prokázat své tvrzení, že Celní úřad pro Středočeský kraj zpracovává podání vždy nejpozději do následujícího pracovního dne, pouze uvedl, že je předloží při jednání, k čemuž nedošlo.
14. Městský soud v Praze přezkoumal podle ustanovení § 75 s. ř. s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu
15. Městský soud v Praze vycházel z této právní úpravy v rozhodném znění:

Podle ustanovení § 12 správního řádu dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel"). Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu.

Podle ustanovení § 76 odst. 3 až 5 správního řádu usnesení se oznamuje podle § 72, nestanoví-li zákon, že se pouze poznamená do spisu. Usnesení, které se oznamuje podle § 72, nabývá

právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat odvolání. O usnesení, které se pouze poznamená do spisu, se účastníci vhodným způsobem vyrozumí; takové usnesení nabývá právní moci poznamenáním do spisu. Usnesení, které se pouze poznamená do spisu, může správní orgán v průběhu řízení změnit novým usnesením; nové usnesení se pouze poznamená do spisu. Usnesení, která se týkají příslušnosti správních orgánů, se oznamují též všem správním orgánům, kterých se dotýkají. Proti usnesení se může odvolat účastník, jemuž se usnesení oznamuje. Odvolání proti usnesení nemá odkladný účinek. Proti usnesení, které se pouze poznamená do spisu, a proti usnesení, o němž to stanoví zákon, se nelze odvolat.

Podle ustanovení § 77 odst. 1 až 2 správního řádu nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního.

Podle ustanovení § 37 odst. 4 až 6 správního řádu podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu. Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 4 věty první, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání. Podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) a d) správního řádu pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, c) případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin, d) je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

Podle ustanovení § 86 odst. 1, 2 správního řádu odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, zašle stejnopis podaného odvolání všem účastníkům, kteří se mohli proti rozhodnutí odvolat, a vyzve je, aby se k němu v přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než 5 dnů, vyjádřili. Podle okolností dále doplní řízení. Ustanovení tohoto odstavce se nepoužije, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo bylo-li nepřijatelné.

Podle ustanovení § 55 odst. 1 zákona o přestupcích je k projednání přestupku místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.

Podle ustanovení § 55 odst. 1 zákona o přestupcích není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.

16. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 6. 5. 2015 Celní úřad pro Středočeský kraj vydal oznámení o zahájení řízení o přestupku, kterého se měl dopustit žalobce dne 11. 4. 2015 jako řidič motorového vozidla užitím zpoplatněné komunikace D8 v úseku 3. kilometru ve směru jízdy na Prahu bez uhrazení časového poplatku, a nařídil ústní jednání na den 28. 5. 2015. Toto oznámení bylo žalobci doručeno dne 11. 5. 2015. Ve věci proběhlo dne 28. 5. 2015 před Celním úřadem pro Středočeský kraj ústní jednání, kterého se žalobce nezúčastnil. Celní úřad pro Středočeský kraj sdělením o postoupení podnětu o správním deliktu ze dne 3. 6. 2015 postoupil věc prvostupňovému orgánu jako místně příslušnému k projednání přestupku. Prvostupňový orgán jako věcně i místně příslušný správní orgán vydal ve věci dne 19. 6. 2015 rozhodnutí, kterým žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích a uložil mu zaplatit pokutu ve výši 5 000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. V rozhodnutí, kromě samotného posouzení přestupkového jednání žalobce, konstatoval (bod 4) z jakého důvodu došlo k postoupení věci Celním úřadem pro Středočeský kraj místně příslušnému prvostupňovému orgánu, v poučení výslovně uvedl možnost podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí prostřednictvím Celního úřadu pro hl. m. Prahu. Název celního úřadu, který ve věci rozhodl, je také obsažen v záhlaví každé strany prvostupňového rozhodnutí. Uvedené rozhodnutí bylo, dle založené doručky, žalobci doručeno do vlastních rukou dne 24. 6. 2015. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal dne 4. 7. 2015 v 15:00 hod. prostřednictvím zmocněnce M. J. (dále jen „zmocněnec“) emailovou zprávou blanketní odvolání adresované Celnímu úřadu pro Středočeský kraj. Z detailu emailové zprávy je zřejmé, že elektronický podpis nebyl k tomuto podání připojen. Dne 7. 7. 2015 Celní úřad pro Středočeský kraj odeslal zmocněnci žalobce na jeho emailovou adresu potvrzení o doručení odvolání dne 4. 7. 2015 a postoupil je prostřednictvím vnitřního komunikačního systému prvostupňovému orgánu. Téhož dne tuto skutečnost oznámil zmocněnci. Toto oznámení bylo zmocněnci doručeno prostřednictvím datové schránky fikcí dne 17. 7. 2015. Emailem ze dne 9. 7. 2015 v 15:00 podal zmocněnec žalobce odvolání stejného obsahu, které, jak vyplývá z detailu emailové zprávy, obsahuje elektronický podpis. Dne 10. 7. 2015 Celní úřad pro Středočeský kraj informoval zmocněnce žalobce o doručení podepsaného odvolání a přípisem ze dne 14. 7. 2015 je postoupil vnitřním komunikačním systémem prvostupňovému orgánu. Dne 23. 9. 2015 bylo prvostupňovým orgánem vydáno usnesení, kterým byl zmocněnec žalobce vyzván k doložení plné moci a poučen o opožděnosti podaného odvolání. Toto usnesení bylo doručeno zmocněnci i žalobci. Požadovaná plná moc byla opět zaslána Celnímu úřadu pro Středočeský kraj dne 7. 10. 2015 a postoupena prvostupňovému orgánu dne 12. 10. 2015. Dne 2. 11. 2015 bylo vydáno napadené rozhodnutí.
17. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobce, které s odkazem na ustanovení § 92 odst. 1 správního řádu, s přihlédnutím k zákonu o pozemních komunikacích a zákonu o přestupcích pro opožděnost zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve shrnul procesní postup prvostupňového orgánu po zahájení správního řízení a postoupení věci místně příslušnému správnímu orgánu, který vyplývá z obsahu správního spisu. K meritu projednávané věci uvedl, že odvolání hodnotí jako podané oprávněnou osobou, avšak opožděné. Napadené rozhodnutí prvostupňového orgánu bylo odvolateli v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 správního řádu oznámeno doručením do vlastních rukou, a to prostřednictvím České pošty dne 24. 6. 2015. Odvolací lhůta 15 dnů začala běžet následující den po doručení napadeného rozhodnutí, tj. dne 25. 6. 2015. Posledním dnem odvolací lhůty byl den 9. 7.

2015. Odvolání bylo učiněno v elektronické podobě v otevřené odvolací lhůtě dne 4. 7. 2015, avšak v rozporu s poučením obsaženým v napadeném rozhodnutí, bylo učiněno výši vůči Celnímu úřadu pro Středočeský kraj a nebylo podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Dále se žalovaný zabýval tím, zda odvolání bylo podáno nouzovým způsobem v souladu s ustanovením § 37 odst. 4 věty druhé správního řádu. K tomu uvedl že, aby i takto nouzově učiněné podání bylo považováno za podání ve smyslu ustanovení § 37 správního řádu, musí jeho původce splnit podmínku, že je správnímu orgánu do pěti dnů potvrdí nebo doplní předepsaným způsobem, jinak k němu správní orgán vůbec nepřihlíží. Teprve, když se dostane do dispoziční sféry správního orgánu řádné podání ve smyslu ustanovení § 37 správního řádu, vznikne tomuto správnímu orgánu povinnost postupovat podle ustanovení § 12 správního řádu. Doplnil, že zaručený elektronický podpis není jen obsahovou náležitostí podání ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu, v případě jeho absence tedy nemá správní orgán povinnost vyzývat podatele k odstranění vady podání. Pokud tedy v posuzovaném případě místně nepřislušný celní úřad obdržel nouzově učiněné odvolání prostřednictvím nepodepsaného emailu odvolatele dne 4. 7. 2015, které bylo do pěti dnů řádně potvrzeno předepsaným způsobem, až tímto potvrzením vznikla tomuto správnímu orgánu povinnost postupovat dle ustanovení § 12 správního řádu a postoupit takto podané řádné odvolání místně příslušnému celnímu úřadu. Uzavřel, že prvostupňovému orgánu bylo odvolání podáno dne 14. 7. 2015, tedy 5 dnů po uplynutí odvolací lhůty, jde tak o odvolání řádné, ale opožděné. Pro úplnost uvedl, že hodnotil-li by nepodepsané postoupené odvolání žalobce prvostupňovému orgánu, které bylo v jeho dispozici dne 7. 7. 2015 izolovaně, dospěl k stejnému výsledku, neboť řádné odvolání bylo prvostupňovému orgánu podáno až 14. 7. 2015, tedy sedmý den po obdržení nouzově podaného odvolání. Dále se zabýval, v souladu s ustanovením § 92 odst. 1 správního řádu, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání napadeného rozsudku v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí a dospěl k závěru, že tyto předpoklady dány nejsou, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a netrpí žádnými vadami.

18. *K prvnímu žalobnímu bodu*, v kterém žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu porušení jeho legitimního očekávání spočívajícího ve vydání rozhodnutí správním orgánem, který řízení zahájil, předvolal žalobce k ústnímu jednání a prováděl dokazování, soud uvádí, že podle ustanovení § 55 odst. 1 zákona o přestupcích je k projednání o přestupku místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán. Vzhledem k lokalizaci místa spáchání přestupku žalobcem je místně příslušný Celní úřad pro hl. m. Prahu. Správní řád ani zákon o přestupcích neřeší časový moment, dokdy může místně nepřislušný správní orgán postoupit věc orgánu místně příslušnému. Vzhledem k absenci takového ustanovení je zřejmé, že se tak může stát kdykoliv do vydání prvostupňového rozhodnutí. Nezákonnost rozhodnutí prvostupňového orgánu tedy nemůže být dána, pokud správní orgán jako věcně příslušný, avšak místně nepřislušný, zahájí správní řízení, provede dokazování a ústní jednání, ke kterému se v tomto konkrétním v případě žalobce bez omluvy nedostavil, a poté teprve postoupí věc včetně spisového materiálu místně příslušnému správnímu úřadu, který vydá rozhodnutí.
19. Co se týče formy postoupení, je nutno s odkazem na ustanovení § 51 přestupkového zákona podpůrně použít správní řád, a lze uzavřít, že se tak má stát usnesením, které se pouze poznamenává do spisu. Z dikce ustanovení § 12 správního řádu „*dojde-li k podání správnímu orgánu*“ však jednoznačně vyplývá, že toto ustanovení se týká výhradně řízení,

kteřé bylo zahájeno podáním učiněným správnímu orgánu, nikoliv řízení, které je zahájeno ex offio, jak je tomu v tomto případě. Zákon o přestupcích ani správní řád neřeší situaci, pokud řízení ex offio zahájí místně nepřislušný správní orgán. Dle názoru soudu by však v takovém případě mělo být postupováno analogicky podle ustanovení, které upravují postoupení podání účastníka správního řízení místně příslušnému správnímu orgánu. Z výše uvedeného vyplývá, že lze komplexně souhlasit s názorem žalobce o tom, že Celní úřad pro Středočeský kraj měl, kromě poznamenání do spisu, rozhodnutí o postoupení z důvodu místní nepřislušnosti oznámit žalobci. S ohledem na dikci ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu však proti takovému usnesení, které se poznamená do spisu, není odvolání přípustné, a nelze se tedy ztotožnit s názorem žalobce, že by proti rozhodnutí o přenesení místní příslušnosti mohl brojit odvoláním, bylo-li by mu doručeno. Ze správního spisu je zřejmé, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno následně po postoupení věci a obsahuje řádné poučení, ke kterému orgánu je nutno podat odvolání, na každé straně tohoto rozhodnutí je prvostupňový orgán označen v záhlaví a procesní postup postoupení věci je zdůvodněn (str. 2 odst. 4). Na základě shora uvedených skutečností má soud za to, že uvedené dílčí pochybení Celního úřadu pro Středočeský kraj nemůže založit nezákonnost napadeného rozhodnutí ani řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, neboť nijak nezasáhlo do veřejných subjektivních práv žalobce. Možnost zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce soud posuzoval nejen optikou srozumitelnosti prvostupňového rozhodnutí, z kterého jednoznačně vyplývá, který orgán je vydal a ke kterému orgánu může žalobce podat odvolání, ale také ve světle celého správního řízení, které vydání prvostupňového řízení předcházelo a z něhož lze dovodit libovůli jednání žalobce se správními úřady, spatřovanou soudem především v tom, že i poté co bylo žalobci Celním úřadem pro Středočeský kraj doručeno oznámení o postoupení nepodepsané odvolání místě příslušnému celnímu úřadu, ten přesto prostřednictvím svého zmocněnce opět činí veškerá podání Celnímu úřadu pro Středočeský kraj. Z výše uvedeného má soud námitku nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu za nedůvodnou.

20. *K druhému žalobnímu bodu* soud odkazuje na shora uvedené a dodává, že podle ustanovení § 87 odst. 1 a 2 správního řádu je nicotné takové rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný nebo takové, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nevydání rozhodnutí o postoupení věci jinému správnímu orgánu z důvodu místní nepřislušnosti ve formě usnesení a jeho neoznámení žalobci, nemohou být důvodem, který by dle citovaného ustanovení mohl založit nicotnost napadeného rozhodnutí. Je nutno uvést, že dle ustálené judikatury u správních aktů vydávaných správními orgány nezáleží na formě, ale na obsahu, podle kterého je pak možno dovodit, zda daný akt je či není správním rozhodnutím.
21. V otázce přenesení místní příslušnosti soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2009, č. j. 9 As 72/2008-60, v kterém kasační soud uvedl: "*Otázka důsledků nesprávné místní příslušnosti byla opakovaně řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu. Například z rozsudku ze dne 24. 6. 2008, č. j. 2 Af 159/2006-138, vyplývá, že takové pochybení nijak nezasáhne do veřejných subjektivních práv adresáta tohoto aktu, neboť pro jeho právní sféru není vůbec podstatné, zda bylo rozhodnutí vydáno místně příslušným orgánem či nikoliv. Rozdělení věcně příslušných správních orgánů k rozhodování podle místní příslušnosti má totiž za cíl jediné, a to přiměřeně rozložit určitou agendu mezi více správních orgánů podle*

určitého územního klíče a zejména zpřístupnit správní orgán účastníku příslušný správní řízení, tedy zajistit rychlost a hospodárnost řízení."

22. *Třetí, stěžejní námitka žalobce se týká včasnosti podaného odvolání. V tomto bodě se soud ztotožňuje s bodem 12 až 16 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle ustanovení § 86 odst. 1 správního řádu a ustálené judikatury pro zahájení řízení a běh lhůty pro vydání rozhodnutí o odvolání je rozhodující teprve okamžik, kdy odvolání dojde věcně i místně příslušnému správnímu orgánu. Okamžik podání nepřislušnému správnímu orgánu není rozhodující. Pokud tedy účastník podá odvolání jinému než příslušnému správnímu orgánu, pokud se nejedná o zákonem stanovenou výjimku [§ 40 odst. 1 písm. d) správního řádu], musí být odvolání postoupeno příslušnému orgánu. Pro dodržení zákonné odvolací lhůty je však rozhodující, kdy je odvolání podáno správnímu orgánu příslušnému. Ačkoliv je povinností tohoto nepřislušného správního orgánu postoupit každé odvolání bezodkladně, může dojít k tomu, že zákonná odvolací lhůta nebude dodržena (srov. rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem- Pobočka Liberec ze dne 4. 6. 2013 č. j. 60A 2/2013-39). Není zákonnou povinností správního orgánu „zachraňovat“ lhůtu nepozornému účastníku.*
23. *Ze správního spisu a prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že ačkoliv byl žalobce řádně prvostupňovým orgánem poučen, u kterého místně příslušného správního orgánu má odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podat, přesto své odvolání podal u místně nepřislušného orgánu. Svým jednáním se sám vystavil nebezpečí, že takové odvolání nemusí být místně příslušnému správnímu orgánu doručeno včas, což se stalo.*
24. *K žalobci namítanému postupu Celního úřadu pro Středočeský kraj ohledně bezodkladnosti postoupení odvolání místně příslušnému správnímu úřadu, soud odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2013, č. j. 9 As 117/2012-35, z kterého vyplývá: „Bez dalšího však nelze spoléhat na to, že termín "bezodkladně" užitý v § 12 správního řádu znamená v každém případě nejpozději následný den po obdržení. Nejde totiž o jednoznačné určení času, které je možné s obecnou platností vyjádřit v jednotkách, v nichž se měří čas, např. tak, že jde o jeden dva dny, týden atd. Termín "bezodkladně" vyjadřuje skutečnost, že nesmí docházet k neodůvodněným prodlevám respektive, že by postup dle § 12 správního řádu neměl být odkládán na pozdější dobu. Nicméně i zde platí, že podání, k jehož vyřízení není správní orgán, jemuž bylo doručeno, příslušný, musí být přijato, předáno konkrétní úřední osobě, která je vyřídí, náležitě vyřízeno a v neposlední řadě expedováno tak, aby je obdržel příslušný orgán. Je třeba si uvědomit, že naznačené aspekty vyřízení podání se odehrávají v konkurenci shodných činností u jiných věcí u daného správního orgánu, které je též třeba vyřídit a které tak prodlužují dobu k postupu dle § 12 správního řádu, aniž by se dalo hovořit o porušení bezodkladnosti. Z tohoto důvodu nemusí v každém jednotlivém případě bezodkladně znamenat ihned či do jednoho dne."*
25. *V daném případě ze správního spisu vyplývá, že dne 4. 7. 2015 bylo podáno osobou označenou jako zmocněnec žalobce odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Toto odvolání nebylo podepsáno ověřeným elektronickým podpisem a nebyla k němu založena plná moc. Z tohoto podání tedy nebylo zřejmé, kdo je činí. Vadu ohledně nedostatku plné moci lze zhojit dodatečně i na základě výzvy správního orgánu. Co se týče nedostatku podpisu, ten je třeba doplnit podle ustanovení § 37 odstavec 4 správního řádu do pěti dnů způsobem v zákoně uvedeným. Zmocněnec žalobce tak učinil ve čtvrtek dne 9. 7. 2015 v 15:00 hod, tj. poslední den určený k podání odvolání ke konci pracovní doby u Celního úřadu pro Středočeský kraj (zjištěno z webových stránek Celního úřadu pro Středočeský*

kraj- pracovní doba podatelny). Žalobce se tedy sám, ať už svým jednáním nerespektujícím poučení, které se mu dostalo v prvostupňovém rozhodnutí o místě podání odvolání, či podáním nepodepsaného odvolání nebo úkony činěnými vůči správnímu orgánu v hraničních lhůtách, vystavuje riziku, že jím podané opravné prostředky nebudou příslušnému správnímu orgánu podány včas. I nyní projednávaná žaloba svědčí o oprávněnosti obrany žalované v tom smyslu, že žalobce činí právní úkony vůči správnímu orgánu v nejzazší lhůtě a neúplně, když napadené rozhodnutí mu bylo doručeno dne 12. 11. 2015 a žaloba byla podána obyčejným emailem dne 15. 1. 2016, tedy na hranici dvouměsíční zákonné lhůty a dne 16. 1. 2016 byla teprve opatřena ověřeným elektronickým podpisem.

26. Soud se neztotožňuje ani s námitkou žalobce, že Celní úřad pro Středočeský kraj nejednal ve věci postoupení žalobcem podepsaného odvolání bezodkladně, a to s ohledem na shora uvedené, když podepsané odvolání bylo Celnímu úřadu pro Středočeský kraj zasláno poslední den lhůty pro podání řádného odvolání na konci pracovní doby ve čtvrtek. Prvním dnem, kdy mohlo být toto podání žalobce pracovníkem podatelny zpracováno a předáno kompetentní osobě, byl pátek. Následoval víkend, a již v úterý 14. 7. 2015 prvostupňový orgán obdržel řádné odvolání žalobce podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Tento postup Celního úřadu pro Středočeský kraj nelze označit za liknavý a nerespektující zásadu bezodkladnosti, tak jak je pojmána nastíněným výkladem Nejvyššího správního soudu.
27. *Ke čtvrtému žalobnímu bodu*, v kterém žalobce namítá, že již samotné podání ze dne 4. 7. 2015 bylo opatřeno elektronickým podpisem, soud pouze uvádí, že taková skutečnost ze správního spisu nevyplývá. Z doručky podání zaslání zmocněncem žalobce Celnímu úřadu pro Středočeský kraj soud zjistil, že kolonka „*Údaje o elektronickém podpisu, Vystavil:*“, je prázdná, z čehož nelze usuzovat nic jiného, než že zasláný dokument ověřeným elektronickým podpisem podepsán nebyl. Pokud totiž dokument podpis obsahuje, v kolonce „*Údaje o elektronickém podpisu, Vystavil:*“ se objeví jméno podepsaného a přidělený klíč elektronického podpisu, jak ostatně vyplývá z protokolu o doručení podepsaného odvolání ze dne 9. 7. 2015. Domnívá-li se žalobce, že by potvrzení o doručení datové zprávy mělo obsahovat i informaci o tom, zda potvrzené podání obsahovalo elektronický podpis, nemá tato domněnka zákonnou oporu s odkazem na ustanovení § 4 odst. 8 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.
28. Správní spis neobsahuje ani žalobcem tvrzenou výzvu prvostupňového orgánu k odstranění nedostatků podání spočívající v nedostatku podpisu. Je pravdou, že prvostupňovým orgánem bylo vydáno dne 23. 9. 2013 usnesení o odstranění vad blanketního odvolání žalobce. Z obsahu tohoto usnesení vyplývá, že žalobce jím byl vyzván k předložení plné moci označeného zmocněnce, který odvolání podal. Další obsah usnesení se týká posouzení včasnosti odvolání a z toho dovozované povinnosti prvostupňového orgánu vyzývat žalobce k odstranění vad tohoto blanketního odvolání.
29. Na základě výše uvedeného soud neshledal námitky žalobce důvodné a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch

žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. listopadu 2019

JUDr. Jan Ryba v. r.
předseda senátu